

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, 31 października 2012 r.

I.dz. 485/KRIA/2012/w

Pan

Michał Królikowski

Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze,

Toczący się od kilku miesięcy proces legislacyjny, zmierzający do reformy i gruntownej przebudowy prawa w procesach inwestycyjnych nie może się toczyć w oderwaniu od całościowej refleksji nad kształtem przepisów regulujących zasady wykonywania zawodu urbanisty, architekta i inżyniera budownictwa. Z tego względu Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej pragnie przedstawić swoje stanowisko w sprawie projektu ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania zawodów finansowych, budowlanych i transportowych, a odnoszących się do zasad przynależności do izb samorządów zawodowych, uzyskiwania uprawnień budowlanych oraz funkcjonowania uprawnień ograniczonych.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Krajowa Rada Izby Architektów RP z najwyższym zaniepokojeniem i zdziwieniem przyjęła zamiar deregulacji Polskiej Izby Urbanistów. Oprócz racji środowiska urbanistów zawartych m.in. w stanowisku Krajowej Rady Izby Urbanistów, które w całości podzielamy, są również racje, które płyną z szerszych aspektów funkcjonowania zawodu planisty-urbanisty w całym obecnym systemie planowania, projektowania i realizacji inwestycji.

System ten jest dzisiaj skrajnie niewydolny, a jednym z głównych tego źródeł jest wskazywane już przez nas przy okazji debaty nt Kodeksu Budowlanego, oderwanie regulacji prawnych od metodologii procesu planowania, projektowania i realizacji inwestycji. Regulacje samorządowe oparte o trójczłonowy układ: planowanie przestrzenne – architektura – inżynieria budowlana odpowiadające faktycznemu podziałowi ról

i lokalizujące związaną z tym odpowiedzialność pozwalały w jakimś, choć minimalnym zakresie, kompensować wady obecnego systemu. Demontaż jednego z tych elementów i to tego, który stanowi o pozycji wyjściowej dla dwóch pozostałych, jest bezpośrednim zagrożeniem dla wszystkich uczestników i ostatecznych skutków procesu inwestycyjnego.

Zakres i sposób planowanej deregulacji jest tym bardziej zadziwiający, że następuje tuż po przetoczeniu się przez kraj szerokiej debaty na temat Kodeksu Budowlanego, której wynikiem było powołanie przez Prezesa Rady Ministrów i Radę Ministrów Komisji Kodyfikacyjnej ds. Kodeksu Budowlanego. To właśnie ta Komisja ma za zadanie opracowanie zmian systemu prawnego w tej sferze naszego życia publicznego i gospodarczego. Do elementów zasadniczych tego systemu należą regulacje dot. samorządów zawodowych, więc jakiegokolwiek demontowanie tych regulacji przed wyłonieniem rozwiązań systemowych należy uznać za niekompetentne i nieodpowiedzialne. Cele ustrojowe systemowych zmian związanych z Kodeksem Budowlanym należą do celów wyższego rzędu, niż populistyczne hasła o deregulacji.

W następnej kolejności należy wskazać, że przedstawiony do zaopiniowania projekt ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania zawodów finansowych, budowlanych i transportowych w sposób niewystarczający reguluje kwestię przynależności izbowej osób wykonujących zawody architektów oraz inżynierów budownictwa.

Izba Architektów RP podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko zwraca uwagę, iż za kryterium przynależności do samorządu zawodowego ustawa powinna przewidywać specjalność w jakiej wydane zostały uprawnienia budowlane. Stąd osoby wykonujące zawody w specjalności architektonicznej przynależć powinny do Izby Architektów RP bez względu na zakres ich uprawnień. Analogiczne rozwiązanie powinno zostać przyjęte dla inżynierów budownictwa.

W świetle powyższego Izba Architektów RP przedstawia propozycję następującego brzmienia art. 5 ustawy samorządowej:

Art. 5.

1. Izby architektów zrzeszają osoby, które:

- 1) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej, o której mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1, ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268), zwanej dalej "ustawą - Prawo budowlane",*
- 2) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy - Prawo budowlane,*

- 3) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie architektury, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1 i 2 oraz posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.

2. Izby inżynierów budownictwa zrzeszają osoby, które:

- 1) posiadają uprawnienia budowlane w specjalnościach, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2-4 ustawy – Prawo budowlane,
- 2) posiadają uprawnienia budowlane w zakresie odpowiadającym zakresowi specjalności, o których mowa w pkt 1 uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy Prawo budowlane,
- 3) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1 i 2 oraz posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych

Jednocześnie Izba Architektów RP wskazuje, iż w przedstawionym do zaopiniowania projekcie nowelizacji ustawy samorządowej znalazło się mylne odesłanie do przepisów prawa budowlanego. W zaproponowanym przepisie art 5 ust 1 pkt 1 ustawy samorządowej pozostało bowiem odesłanie do art. 14 ust 3 pkt 1 Prawa budowlanego. Tymczasem w znowelizowanym brzmieniu przepis ten dotyczyć będzie warunku posiadania wyższego wykształcenia magisterskiego dla osób posiadających uprawnienia bez ograniczeń. Stąd odesłanie powinno zostać ujęte jak przedstawiono wyżej w propozycji zapisu art. 5 ustawy samorządowej.

Wskazujemy również na konieczność uregulowania np. w przepisach końcowych kwestii dotyczącej obecnie posiadanych przez architektów uprawnień budowlanych. O ile bowiem zgodnie z logiką nowelizacji uprawnienia budowlane architektów obejmować będą tak zarówno uprawnienia projektowe, jak i wykonawcze, to nierozstrzygniętym w obecnym projekcie zagadnieniem jest, czy po wejściu w życie ustawy architekci z samej jej mocy nabędą uprawnienia wykonawcze, czy też niezbędnym będzie zmienianie poszczególnych decyzji, uprawnienia te nadające.

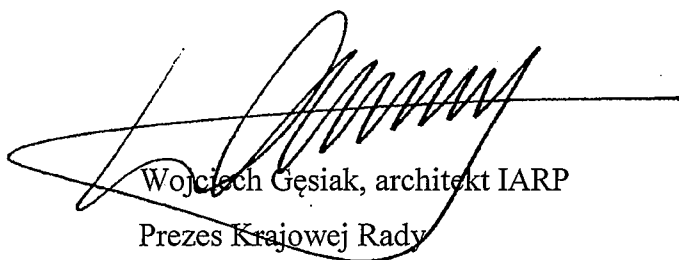
Izba Architektów RP zwraca również uwagę, na propozycję uchylecia art. 50 ust. 4 oraz art. 60 ust 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z obecnym brzmieniem tych przepisów sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

lokalizacji inwestycji celu publicznego powierza lub projektu decyzji o ustaleniu warunków zabudowy może być powierzone wyłącznie osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego urbanistów albo architektów, a zatem posiadającej odpowiednią wiedzę i doświadczenie w tym zakresie.

Zgodnie z posiadanymi przez Izbę danymi rocznie wydawanych jest ok. 160 tys. decyzji o warunkach zabudowy. Stąd decyzje te w dużej mierze kształtują nasze środowisko kulturowe. Usunięcie z procedur urbanistycznych obowiązku ich przygotowywania przez osoby uprawnione, w ocenie Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, spowoduje pogorszenie jakości przestrzeni publicznej, doprowadzając w konsekwencji do jej pełnej dewastacji.

Z poważaniem

Wojciech Gęsiak, architekt IARP
Prezes Krajowej Rady

